STUDIU COMPARATIV PRIVIND FORMAREA CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE

COMPARATIVE STUDY REGARDING THE CONTINUOUS TRAINING OF TEACHERS

Mădălina MIȘCALENCU, ORCID: 0000-0002-9584-4171
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 37.018.46-051
e-mail: miscalencu@yahoo.com

Schimbările sociale survenite de-a lungul timpului au produs transformări în toate domeniile vieții. Sistemul educațional, de fiecare dată, a trebuit să se adapteze exigențelor societății, astfel încât să poată oferi beneficiarilor săi o educație de calitate. Actorii acestui sistem, cadrele didactice, au jucat un rol important în pregătirea corespunzătoare a tinerilor, astfel încât aceștia să se poată familiariza cu noilor tehnologii și să se adapteze unei societăți în continuă schimbare.

Aderarea României la Uniunea Europeană a impus țării noastre condiția să se alinieze atât nevoilor naționale, cât și standardelor și cerințelor europene. În acest sens, învățământul românesc, alături de alte domenii de activitate, a trebuit să corespundă și evoluțiilor europene. Deciziile luate în această perioadă au produs schimbări în Legea educației naționale nr. 1/2011, la nivelul formării continue. De exemplu, în art. 245 alin. (1) se face precizarea cu privire la obligativitatea participării profesorilor la programele de dezvoltare profesională continuă, „pentru personalul didactic, de conducere, de îndrumare și de control, formarea continuă este un drept și o obligație”, situație întâlnită și în majoritatea sistemelor educaționale europene [1]. Această îndatorire nu se regăsea în actele normative anterioare. Conform Legii învățământului nr. 84/1995 (republicată), art. 159 alin. (1), „formarea continuă a personalului didactic constituie un drept” [2].

Cercetările realizate la nivel european în domeniul educației au demonstrat necesitatea pregătirii cadrelor didactice pentru a putea îndeplini sarcinile impuse de societatea europeană. Consiliul European de la Lisabona, din martie 2000, stabilește ca până în 2010 Uniunea Europeană să-și dezvolte economia, să creeze mai multe locuri de muncă, dar și o mai strânsă coeziune socială. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, se are în vedere creșterea investițiilor în educație pentru o mai bună pregătire profesională a cadrelor didactice [3].

În momentul actual, politicile educaționale europene au în vedere învățarea pe tot parcursul vieții, calitatea și eficiența educației, mobilitatea și egalitatea persoanelor. „Strategia Europa 2020”, în domeniul Educației impune noi schimbări în învățământ prin asigurarea resursei umane calificate în sistemul de învățământ și încurajarea performanței acestora [3, p. 6].

Obiectivele politicilor europene se vor regăsi și în proiectele elaborate la nivel național. Unul dintre aceste proiecte ale cărui obiective sunt aliniate atât cu agenda europeană, cât și cu nevoile naționale este și Programul „România Educată" [4]. Adoptarea acestui program va aduce noi modificări în Legea educației naționale, inclusiv în domeniul pregătirii profesorilor. Un exemplu în acest sens îl constituie și schimbările care vor surveni în urma asigurării unei educații incluzive și echitabile. Integrarea elevilor cu CES în școlile obișnuite va crea cadrul necesar inițierii unor programe de formare continuă a cadrelor didactice, în vederea dezvoltării unor competențe necesare în activitățile cu elevii cu CES.

Un alt obiectiv al politicilor europene îl constituie și realizarea unui spațiu european eficient și competent al educației prin dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Acest aspect a fost prezentat în cadrul Conferinței ministeriale „Perspective europene în dezvoltarea profesorilor" din 3 martie 2022, în care s-a subliniat importanța formării cadrelor didactice prin intermediul mobilităților desfășurate în cadrul proiectelor Erasmus^{+}, precum și crearea până în anul 2025 a unei comunități de profesori europeni [5]. Același obiectiv, cel al investițiilor de calitate în educație, a fost prezentat și la Conferința „Investiții în educație" din 15 februarie 2022, organizată de Președenția franceză la Consiliul UE [6].

Pregătirea cadrelor didactice trebuie să se facă în acord cu cerințele societății actuale și viitoare și să înceapă încă din mediul universitar prin pregătirea studenților pentru o carieră didactică. Dezvoltarea profesională continuă ar trebui să înzestreze cadrele didactice cu cunoștințe, competențe profesionale și abilități care să atingă performanțe superioare.

Referințe:

1. *Legea Educației Naționale nr. 1/ 05.01.2011*, [Accesat 10.09.2022] Disponibil: https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/125150
2. *Legea învățământului nr. 84/24.07.1995* (Republicată), [Accesat 10.09.2022] Disponibil: https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/20215
3. ȘERBĂNESCU, L. *Formarea profesională a cadrelor didactice – repere pentru managementul carierei*. București: Printech, 2011.
4. Raportul Proiectului *România Educată*. Proiect al Președintelui României, 2021. [Accesat 09.09.2022] Disponibil: http://www.romaniaeducata.eu/rezultatele-proiectului/
5. Conferința ministerială *Perspective europene în dezvoltarea profesorilor*, 2022. [Accesat 08.09.2022] Disponibil: https://www.edu.ro/cadru-european
6. Conferința ministerială *Investiții în educație*, 2022. [Accesat 08.09.2022] Disponibil: https://www.edu.ro/cadru-european